

1) IDENTYFIKACJA MIAST

a) R. Jochanan zidentyfikował trzy miasta i okazało się, że miał rację:

1. Chamat to Twerja [Tyberiada]. Nazywane jest Chamat ze względu na znajdujące się tam chamim (gorące źródła).
2. Rakat to Cipori [Seforis]. Nazywane jest Rakat, gdyż znajduje się na wzniesieniu, tak jak rakta (brzeg) rzeki jest wyżej niż sama rzeka.
3. Kineret to Ginosar. Nazywane jest Kineret, gdyż jego owoce są słodkie jak dźwięk liry (kinor).

b) Pytanie (Rawa): Czy nie wszyscy powinni się zgadzać z tym, że Rakat to Twerja ?!

1. Gdy ktoś umiera tu (w Bawel), wysławiają go tam (w Twerji): „Był wielki w Sziszach (Raszi – Sziszach to Bawel w atbasz) i sławny w Rakat”.
2. Kiedy trumna jest wysyłana, by zmarłego pochować w Twerji, wołają: „Miłujący Jisraela, mieszkańcy Rakat, wyjdźcie i przyjmijcie tego, który został zabity w dolinie !”.
3. Kiedy zmarł R. Zeira, wysławiano go (w Twerji): „Ziemia Szinar (Bawel) poczęła go i zrodziła. Erec Cewi (Erec Jisrael) wychowała swą rozkosz. „Biada mi” mówi Rakat, gdyż straciłam swe drogocenne naczynie !”.

c) Rawa nie zgadza się z R. Jochananem w odniesieniu do dwóch kwestii:

1. (Rawa utrzymuje, że) Chamat to chamei (gorące źródła) Gerar.
2. (Rawa utrzymuje, że) Rakat to Twerja. Nazywane jest Rakat, gdyż nawet rejkanin (puści ludzie) są w nim pełni micwot, tak jak owoc granatu.

d) R. Jirmja argumentuje: Prawdziwa nazwa miasta to Rakat; nazywane jest Twerja, gdyż znajduje się betibura (po środku) Erec Jisrael.

e) (Rawa): Prawdziwa nazwa miasta to Rakat. Nazywane jest Twerja, gdyż jego widoki są dobre (towa rejata).

(f) (Zeira): Kitron to Cipori. Nazywane jest Cipori, gdyż „siedzi” na szczycie góry, jak ptak.

g) Pytanie: Kitron nie może być Cipori, gdyż Kitron znajduje się na terytorium Zewuluna !

1. „Zewulun nie wypędził mieszkańców Kitron i Nahalol” – [Szoftim 1:30]
2. „Zewulun am charef nafszo lamut – Zewulun to lud, co narażał się na niebezpieczeństwo śmierci” – [Szoftim 5:18] – skarżyli się HaSzem: „Naftali na połoninach, inne plemiona otrzymały pola i winnice, a ja otrzymałem pagórki i góry ! Oni otrzymali ziemię, ja dostałem morza i rzeki !”.
3. HaSzem odpowiedział: Wszyscy oni będą cię potrzebowali ze względu na chilazon (mięczaka, z którego otrzymywało się niebieski barwnik – techelet – potrzebny do cicit).
 - i. (Raw Josef): (W odniesieniu do udziału Zewuluna jest powiedziane): „...usfunej tmunej chol – Zewulun, który będzie wspierał Jisachara, będzie karmiony obfitością mórza i przez skarby ukryte w piasku” – [Dewarim 33:19] – sfunej to chilazon; tmunej odnosi się do tirjat (Raszi: tuńczyk); chol odnosi się do zchuchit lewana (drogocennego kryształu).
4. Zewulun: Kto mi powie (jeśli ludzie ukradną chalazon) !
5. HaSzem: „Szam jizbechu ziwchej cedek – tam zarzną [zwierzęta] na ucztę sprawiedliwości” - [Dewarim 33:19] – ten, który kradnie nie będzie miał powodzenia w swoich zajęciach.
6. Podsumowanie pytania: WEI SALKA DATACH: Jeśli Kitron to Cipori, to dlaczego Zewulun się skażył ? Przecież Cipori jest wspaniałe !
7. Sugestia: Może Cipori nie jest miejscem mlekiem i miodem płynącym ?

8. Odrzucenie: Resz Lakisz widział w Cipori obszar o powierzchni 16 mil na 16 mil płynący mlekiem i miodem.

9. Sugestia: Może inne plemiona otrzymały więcej takiej ziemi ?

10. Odrzucenie (Raba bar bar Chana w imieniu R. Johanana): Całość obszaru Erec Jisrael opływającego mlekiem i miodem miało powierzchnię 22 parsat na 6 parsat (Cipori miało powierzchnię 16 parsat kwadratowych, co stanowiło więcej niż 1/9 całości) !

h) Odpowiedź: W każdym wypadku Zewulun wolał pola i winnice.

i) Wsparcie DEJKA NAMI DICHTIW: „WeNaftali al merumej sade – podobnie jak Naftali na połoninach” – [Szoftim 5:18].

j) (R. Awahu): „Ekron zaś będzie do szczytu zburzony” – [Cefanja 2:4] – odnosi się do Kesari [Cezarei], córki Edomu, która znajduje się pośród piasków. Był to cień raniący Jisraela w czasach panowania Greków.

1. Kiedy Chaszmonajim pokonali Greków nazwali to miejsce Achidat Migdal Szir [zdobycie wierzy Szir ?].

k) (R. Josi bar Chanina): (W odniesieniu do Cur, wspaniałego miasta Edomu, jest powiedziane): „I z krwi oczyszcze mu usta, i jego zęby z ofiary plugawej” – [Zecharia 9:7] – odnosi się to do Beit Bamja i Bejt Galja [Dom Ołtarza i Dom Wyroczeni - bałwochwalstwo]; „Wówczas i on stanie się Reszta, która należy do Boga naszego” - [tamże] – to synagogi i domy nauki w Edomie.

l) „Jak jeden z rodów Jehudy, Ekron zaś będzie jak Jewusyta” – [Zecharia 9:7] - są to miejsca zgromadzeń w Edomie, gdzie przywódcy Jehudy będą publicznie nauczali Tory.

m) (R. Jicchak): Leszem to Pamjam ([Cezarea Filipowa] są tam źródła Jardenu); „Ekron zaś będzie do szczytu zburzony” – [Cefanja 2:4] odnosi się do Kesari w Edomie, która była metropolią królów.

1. IKA DEAMREJ Jedni mówią, że tam wychowywano królów.

2. WEIKA DEAMREJ Inni mówią, że stamtąd powoływano królów.

2) JISRAEL I EDMOM

a) Jeruszałajim i Kesari nie mogą być ani jednocześnie opuszczone ani jednocześnie zamieszkane. Jeśli jedno miasto jest zamieszkane to drugie jest opuszczone.

b) Wsparcie: „Ja wzbogacę się przez jego spustoszenie” – [Jechezkel 26:2] – jeśli jedno jest bogate, drugie jest zniszczone.

c) (Raw Nachman bar Jischak): MEHACHA Uczymy się z wersetu „Uleom milom jeemac – od ludu do ludu [przejdzie] siła” – [Bereszit 25:23].

d) (R. Jicchak) MAJ DICHTIW „Juchan rasza bal lamad cedek - Jeżeli okazać łaskę złoczyńcy, on nie nauczy się sprawiedliwości” – [Jeszaja 26:10] – Jicchak prosił HaSzem by był łaskawy dla Esawa.

1. HaSzem: On jest zły !

2. Jicchak: Czy nie ma nikogo, kto by go bronił (na podstawie Rasziego) ?

3. HaSzem: „Beerec nechochot jeawel - w ziemi praworządnej postępuje przewrotnie” – [Jeszaja 26:10] (w przyszłości zniszczy Jerozolimę).

4. Jicchak: Jeśli tak, nie powinien oglądać wielkości HaSzem !

e) R. Jicchak: MAJ DICHTIW „Nie spełniaj, Panie, życzeń bezbożnika, Nie daj, by zamysł jego się udał! Sela.” – [Tehilim 140:9]. – Jaakow powiedział to w odniesieniu do Esawa.

6b-----6b

1. „Nie spełniaj jego zamiarów” - [Tehilim 140:9] – odnosi się to do Germamji w Edomie. Jeśli by im pozwolono, zniszczyliby cały świat.

2. (R. Chama bar Chanina): W Germanji było 300 koronowanych książąt i 365 wozów w Rzymie. Każdego dnia stawali na przeciwko siebie i zabijali jednego z nich i byli wciąż zajęci wybieraniem nowego króla.

f) (R. Jicchak): Nie wierz temu, kto mówił, że trudził się [nauką Tory] i nie znalazł [powodzenia] ani temu, kto mówił, że znalazł [powodzenie], mimo, że nie trudził się [nauką Tory].

1. Jeśli mówi, że trudził się nauką i znalazł – wierz mu.

2. W interesach wszystko jest zależne od [i możliwe dzięki] pomocy Nieba.

3. Nawet w odniesieniu do nauki Tory zagwarantowane jest tylko to, że ten kto się nią trudzi stanie się ostry [będzie w stanie zgłębić prawdziwe znaczenie]. Nie jest zagwarantowane, że otrzyma Boską pomoc, by zapamiętał nauki.

g) (R. Jicchak): „Al titchar bameirim - Nie unoś się gniewem z powodu złoczyńców ani nie zazdrość niesprawiedliwym” – [Tehilim 37:1] – jeśli niegodziwcowi powodzi się w życiu nie występuj przeciwko niemu.

1. „Jachilu brachaw bechol et - Drogi jego układają się zawsze szczęśliwie” – [Tehilim 10:5] – będzie mu się ciągle powodziło.

2. „Marom miszpatecha minegdo - Twe wyroki zbyt są wzniosłe dla niego” – [tamże] – wygra w swojej sprawie.

3. „Kol coreraw jafiach bahem -parska na wszystkich swoich przeciwników ” – [tamże] – z łatwością pokona swych wrogów.

g) Pytanie: Ale R. Jochanan nauczał, że możemy przeciwstawiać się niegodziwcom w tym świecie – „Kto gardzi Prawem, chwali grzesznika, kto strzeże Prawa, jemu przeciwny.” – [Miszlej 28:4]

1. (Berajta – R. Dostoi bar Maton): Możemy przeciwstawiać się niegodziwcom w tym świecie.

2. Pytanie: Ale jest powiedziane „Al titchar bameirim weal tekane beosei awla ! Nie unoś się gniewem z powodu złoczyńców ani nie zazdrość niesprawiedliwym” – [Tehilim 37:1]

3. Odpowiedź: Ten kto się boi, ponieważ grzeszył tłumaczy, że werset ten zabrania przeciwstawiania się niegodziwcom. W rzeczywistości werset ten wskazuje, że nie można pragnąć bycia jak oni albo podążania ich drogami.

4. Wsparcie: „Al jekanej libcha bachataim - Niech twoje serce nie zazdrości grzesznikom” [Miszlej 23:17]

i) Odpowiedź 1: Nie ma sprzeczności. Należy przeciwstawiać się niegodziwcowi w sprawach duchowych, ale nie w doczesnych.

j) Odpowiedź 2: WEI BAJT EJMA W obu przypadkach mowa o sprawach doczesnych, ale tylko cadik może sprzeciwić się niegodziwcowi.

1. Wsparcie (Raw Huna): MAJ DICHTIW „...bewala rasza cadik mimenu - Czemu jednak spoglądasz na ludzi zdradliwych i milczysz, gdy bezbożny połyka uczciwszego (od siebie)” - [Habaku 1:13] – niegodziwiec może połknąć tylko tego, kto jest bardziej sprawiedliwy niż on, ale nie cadika.

k) Odpowiedź 3: WEI BAJT EJMA Zazwyczaj można sprzeciwić się niegodziwcowi, ale nie wtedy, gdy mu się powodzi.

l) (Ula) Grecka Italia to wielkie miasto Rzym o powierzchni 300 parsao na 300 parsao.

1. Jest tam 365 targowisk, tyle ile dni w roku. Najmniejszy targ należy do sprzedawców ptactwa i ma powierzchnię 16 mil na 16 mil.

2. Każdego dnia król zasiada na rynku. Ktokolwiek tam mieszka (nawet jeśli się tam nie urodził), lub był tam urodzony (nawet jeśli tam nie mieszka) karmiony się przez dom króla.

3. Jest tam 3000 łaźni i 500 okien wypuszcza dym poza mur.

4. Otoczone jest z jednej strony przez morze, z jednej strony przez pagórki i góry, z jednej strony przez żelazne ogrodzenie i z jednej strony przez solidne skały.

3) KTÓRE HALACHOT MAJĄ ZASTOSOWANIE W ADAR RISZON I/LUB ADAR SZENI

a) Miszna: Jeśli Megila była czytana w adar riszon, a rok został ustanowiony rokiem przestępnym, to czytamy ją ponownie w adar szeni.

b) Jediną różnicą pomiędzy adar riszon i adar szeni jest kriat megila i matanot leewjonim.

c) Wnioskujemy, że adar riszon i szeni są takie same w odniesieniu do czterech specjalnych fragmentów [Tory, czytanych w cztery kolejne Szabaty począwszy od tego wypadającego przed pierwszym adar: Szabat szkalim - Szemot 30:11-16, Szabat Zachor - Dewarim 25:17-19, Szabat para Bemidbar 19:1-22, Szabat hachodesz - Szemot 12:1-20].

g) Pytanie: Miszna ta nie jest zgodna ze stanowiskiem żadnego z trzech tanaitów z poniższych berajtot!

1. (Berajta): Jeśli Megila była czytana w adar riszon, a rok został ogłoszony rokiem przestępnym, czytamy ją ponownie w adar szeni. Wszystkie micwot, które są spełniane w adar szeni mogą także być spełniane w adar riszon, z wyjątkiem krijat megila.

2. R. Eliezer bar Rebi Josi mówi, że nie czytamy [ponownie] w adar szeni, gdyż wszystkie micwot, które spełniane są w drugim miesiącu mogą też zostać spełnione w pierwszym.

3. R. Szimon ben Gamliel w imieniu R. Josi mówi, że czytamy ponownie także w adar szeni, gdyż wszystkie micwot, które spełniane są w drugim miesiącu, nie są spełniane w pierwszym.

4. Mowy pogrzebowe i posty są zakazane 14 i 15 dnia w obu miesiącach.

5. Pytanie: Jaka jest różnica pomiędzy tana kama a R. Szimonem ben Gamliel ?

6. Odpowiedź (Raw Papa): Spierają się o cztery fragmenty Tory. Tana kama uważa, że jeśli były one czytane w adar riszon, nie ma potrzeby ich powtarzać, R. Szimon ben Gamliel wymaga, by je powtórzyć.

7. Podsumowanie pytania: Miszna nie jest zgodna ze stanowiskiem tana kama, który mówi, że nawet micwa matanot leewjonim nie jest spełniana w adar riszon. Miszna nie jest zgodna ze stanowiskiem R. Eliezera bar J. Josiego, który mówi, że Megila może być czytana w adar riszon. Nie jest też zgodna ze stanowiskiem R. Szimona ben Gamliela, który twierdzi, że nawet czytanie specjalnych fragmentów Tory musi być powtórzone.

e) Odpowiedź 1: W rzeczywistości Miszna jest zgodna ze tana kama. Kiedy mówi on „z wyjątkiem krijat megila”, włącza on w to matanot leewjonim, gdyż są one zależne od czytania megili.

f) Odpowiedź 2: Miszna jest wg. R. Szimona ben Gamliela.

1. Jediną różnicą pomiędzy 14 dniem adar riszon i szeni jest krijat megila i matanot leewjonim. Są takie same, jeśli chodzi o mowy pogrzebowe i posty. Miszna nie mówi o czterech specjalnych fragmentach Tory.

g) (R. Chija bar Awin): Halacha jest wg. R. Szimona ben Gamliela.

h) (R. Jochanan): R. Eliezer i R. Szimon uczą się z tego samego wersetu: „bechol szana weszana” – [Ester 9:27].

1. R. Eliezer mówi, że każdego roku świętujemy w miesiącu następującym po miesiącu szwat.

2. R. Szimon mówi, że świętujemy w miesiącu poprzedzającym miesiąc nisan.

3. Rozumiemy stanowisko R. Eliezera – ejn maawirin al hamicwot.

4. Pytanie: Jaki jest argument R. Szimona ?

5. Odpowiedź 1 (R. Tawi): Lepiej jest umieszczać odkupienia bliżej siebie (Purim i Pesach).

6. Odpowiedź 2 (R. Elazar): Uczy się tego na podstawie wersetu: „lekajem et igeret hapurim hazot haszenit – spisała drugi list purimowy” – [Ester 9:29].